

Reactie op wetsvoorstel onderscheid werknemer en ZZP-er.

Het criterium van 'inbedding' introduceert een term die vreemd is aan het vakgebied en aan de praktijk van de bedrijfsvoering, respectievelijk het leerstuk van management en organisatie. Bedoelt zal zijn de term 'coördinatie'. Coördinatie is een van de canonieke taken van de leiding van een organisatie, zo werd dit al ruim honderd jaar geleden geformuleerd in de internationale bestuursdoctrine. Sinds 1937 geldt hiervoor als criterium dat de leiding alle activiteiten binnen de organisatie (onderneming, instelling) en alle activiteiten van de organisatie op de markt (inkoop, verkoop, personeelwerving etc.) efficiënter dient te coördineren dan het marktmechanisme dit doet of kan. Deze coördinatie sterkt zich uit over alle activiteiten, ook de immateriële en materiële prestaties en leveranties van toeleveranciers. ZZP-ers, zie het leerstuk van Michael Jensen in het vakgebied corporate Finance, zijn toeleveranciers. Ofwel, het door de minister voorstelde criterium van 'inbedding' wat moet zijn of activiteiten gecoördineerd worden door de opdrachtgever, is geen onderscheidend criterium om vast te stellen of er sprake is van werkgeverschap of van toeleveranties.

Dit ligt genuanceerder in een tweede door de minister geïntroduceerd begrip: 'aansturing'. Deze term is afkomstig uit de meet- en regeltechniek maar heeft helaas z'n weg gevonden in het populaire taalgebruik. De juiste term is 'leidinggeven'. In diezelfde bestuursdoctrine geldt dat leidinggeven is het creëren van omstandigheden, een heldere taakstelling, gereedschap, werkmethode, een werkbank, informatie, maar ook overdracht van vakkennis, opleiding, opdat de werknemer zo zelfstandig mogelijk de haar of hem gestelde taak kan realiseren, daarvan kan leren en zich daardoor kan ontwikkelen. Helaas is het zo dat in de praktijk er een afglijden is naar 'aansturen' wat er gepresteerd moet worden, zonder dat aandacht wordt besteed aan die omstandigheden opdat de werknemer, etc. Dit aansturen als term houdt dan ook in dat er in veel gevallen geen onderscheid is (wat er wel zou moeten zijn) tussen werknemers en ZZP-ers als toeleveranciers, immers de toeleverancier is zelf verantwoordelijk voor die omstandigheden. De door de Minister gehanteerde term 'aansturing' pakt dus precies verkeerd om uit om onderscheid te maken tussen ZZP-ers en werknemers. Een beter criterium om te beoordelen of er sprake is van een werknemers verband of van een ZZP-er - toeleverancier is de overeenkomst. Of er is sprake van een arbeidsovereenkomst of er is sprake van een overeenkomst van opdracht, tertium non datur. Een overeenkomst van opdracht eindigt steeds met het voltooien van een omschreven prestatie (het geven van een college, project management) en wordt niet automatisch verlengd. Er wordt dan gefactureerd op basis van een BTW-factuur. Een ander criterium van belang om vast te stellen dat het gaat om een ZZP-er - toeleverancier is dat de ZZP-er met eigen gereedschap cq. kapitaalgoederen werkt. Immers ons arbeidsrecht is gebaseerd op scheiding van kapitaal en arbeid. Weliswaar zit hier beweging in, bijvoorbeeld in het geval van Carry your own devices. Een chauffeur die voor een taxibedrijf werkt, maar met zijn eigen auto, is een dienstverlener. Het feit dat zijn ritten gecoördineerd worden door een app, impliceert geen gezagsverhouding, maar is eenvoudig het coördineren zoals hiervoor omschreven. Overigens, de internationale bestuursdoctrine kent so wie so niet het begrip 'gezagsverhouding' dat is een typisch Nederlandse aberratie, werknemer en werkgever staan in een contractuele verhouding, evenals de ZZP-er - opdrachtgever.

Literatuur:

- Strikwerda, J. (2020). *Werkverhoudingen 2025: Enkele aantekeningen bij "Wetboek van Werk 2025"*.
- Strikwerda, J. (2023). Toezichthouden op het personeelsbeleid (2): Kritiek parametrs en het proceds van toezicht. *Goed Bestuur & Toezicht(2)*, 9-13.
- Strikwerda, J. (2023). Toezichthouden op het personeelsbeleid (1): Human capital en de rol van het mensbeeld. *Goed Bestuur & Toezicht(1)*, 48-55.